

δέσιμο

δέσιμο, το, ουσ. [<αρχ. δέσις], το δέσιμο. **1.** η δέσμευση που με υποχρεώνει απέναντι σε κάποιον ή γενικά σε μια κατάσταση ώστε να ενεργήσω σύμφωνα με τις επιθυμίες άλλων: «τον έχω κάνει τέτοιο δέσιμο, που δεν τον παίρνει ο ύπνος, αν δε με ξοφλήσει όλο το ποσό την ημερομηνία που μου υποσχέθηκε». **2.** η στενή φιλία, η στενή σχέση: «έχουν μεγάλο δέσιμο από μικρά παιδιά». **3.** τα μάγια, ιδίως η μαγική πράξη, που έχει στόχο της να στερήσει νεόνυμφο άντρα από την ικανότητά του να τεκνοποιήσει: «του 'κανε τέτοιο δέσιμο η παλιόγρια, που κόντεψε να τον τρελάνει»· βλ. και λ. [αμπόδεμα](#). **4.** το μέστωμα: «το δέσιμο του κορμιού προϋποθέτει γυμναστική και εξάσκηση». **5.** (για καρπούς) η ωρίμανση: «σ' ένα μήνα θα 'χουμε το δέσιμο των ροδάκινων». **6.** (για υγρά διαλύματα) το πήξιμο: «μετά το δέσιμο του σιροπιού κατέβασε το γλυκό απ' τη φωτιά και το άφησε να κρυώσει». **7.** (στη ναυτική γλώσσα) η όρμιση, ο παροπλισμός: «το δέσιμο του караβιού θα γίνει στη δεύτερη προβλήτα». **8.** (γενικά) το απαγκιασμα, το μέρος ή η κατάσταση όπου κατασταλάζει κάποιος, η οικογενειακή ζωή ή η μόνιμη κατοικία: «κάποια στιγμή αποφάσισε να πάρει στα σοβαρά τη ζωή του και να κόψει τις τρέλες· σ' αυτό του βοήθησε πολύ η επιστροφή και το δέσιμό του με την πόλη που γεννήθηκε»·

- είναι για δέσιμο! βλ. φρ. *είναι τρελός για δέσιμο!*·

- είναι μουρλός για δέσιμο! βλ. φρ. *είναι τρελός για δέσιμο!*·

- είναι τρελός για δέσιμο! **α.** είναι πολύ τρελός, πρέπει να το βάλουν στο τρελοκομείο: «πρέπει κάποια στιγμή να τον περιορίσουν, γιατί είναι τρελός για δέσιμο!». Από την εικόνα του ζουρλομανδύα που φοράνε στους τροφίμους των τρελοκομείων για να συγκρατούν τα χέρια τους δεμένα. "(Λαϊκό τραγούδι: *εσύ το τσιφτετέλι σου και τ' ωχαδερφιλίκι κι εγώ τρελός για δέσιμο και μάτια σα φωτιά*). **β.** είναι πολύ τολμηρός, πολύ ρισκοκίνδυνος: «τη στιγμή που το σπίτι του είχε τυλιχτεί στις φλόγες, αυτός όρμησε μέσα για να σώσει το σκυλάκι του. -Είναι τρελός για δέσιμο!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το ε·

- *κάνω δέσιμο*, συνδέομαι ερωτικά ή δημιουργώ στενή φιλική σχέση με κάποιον: «από την πρώτη μέρα που γνωρίστηκαν, έκαναν τέτοιο δέσιμο, που δεν μπορεί κανείς να τους χωρίσει».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας